

İnsanın kendini arayışı *ahlakını* arayışıdır. Ahlakını buldun mu kendini buldun.

Bulamadım.

İnsan neden iyi olur? Kendimizin ne kadar farkındayız? Ne istediğimiz ne kadar biliyoruz. Sonu -meli -malı ile biten cümleler kurmak kolay, insanın *ideal* olmaya/görünmeye/konuşmaya çalışması da *kolay*, ancak idealin olmadığını, insanların ufak farklar dışında birbirinin aynı olduğunu ve istediklerinin benzer olduğunu görmek: Bu bir veba, sanki insanların aslında insan değil, basit bir hayvan, bezenmiş, biraz ayrıntılı ve sıralı sesler çıkaran ama neticede bu becerilerini hayvani bir takım hedefler için seferber etmiş canlılar olduğunu düşünmek.

Bunun çağımızın vebası olduğunu düşünüyorum. Düşüncemizin belası.

Neden? Çünkü ölçümüz hayvanlık olduğunda *insanı anlamak* her zaman bir şekilde *insanı hayvana rücu ettirmek* anlamına gelecektir. Ortada insanı ölçeğimiz ne var? Tanrıyı öldürdük, onunla kendimizi mukayese edemiyoruz ve bu sebeple elimizde *hayvanlar* kaldı, *ne kadar da maymuna benziyoruz aslında* diye kitaplar var artık. İnsanın *meleklerden üstün* değil, *hayvanlardan üstün* olduğunu söylüyoruz ve bu bizi, bütün insiyak, ilham ve hikmetimizin hayvani mecazlarla izahına götürüyor. *Et pişirmeyi ve konuşmayı öğrenmiş maymunlarız biz.*

Bu durumda ahlakın nasıl bir metafiziği olabilir?

Son bir kaç senedir, insanların *ne olduğunu* anlamayı, onlara ahkam kesmeye tercih eder oldum. Ortaya bir *mükemmel* getirip, bunun için insanların başlarına ekşiyince bir şey değişmiyor gördüğüm kadarıyla, bir faydası yok. Bu faydasızlığın bende yansıması da büyük ölçüde *insan aslında ne istiyor?* sorusunun cevabı oldu. Bunu bulduğumu sanmam ama insanların önemli bir kısmının ne istedikleri hususunda kendileri de dahil herkese yalan söyledikleri kanaati oluştu bende.

İnsanı nasıl anlarsınız? Sorabilirsiniz mesela, *sen nesen?* ve *sen kimsin?* diye. *Ne istiyorsun?* Buradan bir şey çıkacağını sanmam, insanlar bu soruya kimi zaman yalan da söyler ama çoğunluğun kendine ait *resminin* gerçekten uzak olmuş olması daha muhtemel.

Başka nasıl anlarsınız? Davranışlarına bakarsınız. Neyi nasıl yapıyorlar? Nereye gidiyorlar? Ne için zaman harcıyorlar? Şikayet edip duruyorlar, *dünya şöyle, dünya böyle* ama bir yandan da nasıl davranıyorlar?

Mesela sorsan herkes Kapitalizm'e küfreder ama ulaştığı tüm dünya nimetlerinde onun izi olduğunu kabul edip, *hakkını verelim* deyince suçlu olursun. Bunun sebebini merak ediyorum, insanların yaşadıkları dünyayı tanımak *istemeyişlerinin* asıl sebebini ve bu beni insanlar hakkında daha fazla aydınlatıyor. Bir retoriğe, anlama ait olmak insanın temel ihtiyaçlarından biri. Bu anlamın *anlamalı*

olması gerekmiyor, *doğru* olması da gerekmiyor, *güzel* olması bile gerekmiyor, onun duygularına hitap etsin yeter, heyecanlandırırsın ve anlamsız hayatına anlam katsın, fazlasına gerek yok.

Bir de anlamını *anlamsızlıkta* bulanlar var. *Her şey anlamsız* diye başlayıp, yaşamaya da devam edip giden. Bir şeyler anlamlı demek ki, lafını etmeye değer görmediğin ama seni hayattan koparmayan bir şeyler var. Bunları ikrar etmek zor olsa da *anlam yok* değil.

Bütün bu cümbüş içinde nasıl olup da insanların gerçekte ne istediğini anlayabilirsin?

Asıl mesele kendinin ne istediğini nasıl anlayabilirsin?

İçimden geçen duyguların, düşüncelerin *yüzüne* bakıp mı anlamalıyım, yoksa *bir şeyleri simgeliyor* diye mi bakmalıyım. *Bana bugün ne simgeliyorsun sevgilim?*

Bana bugün ne simgeleyebilirsin?

Canım tatlı istediğinde mesela, bazı zamanlar bunun su içerek teskin edildiğini gördüm diyelim. Bu durumda *tatlı* aslında *susamanın* simgesi olmuş değil mi? Bu kadar basit bir meselede bile canımın ne istediğini bilemiyorum. Bu durumda daha karmaşık olan duyguların arkasında, önünde, sağında solunda başka bir şeyler olmadığını nasıl bilirim?

Bilemem.

Yaklaşık 6 aydır düzenli olarak *oturuyorum*. Zazen. *Meditasyon* diyorlar ama fazla yüklü bir kelime bu, arada kullanıyorum ama sevmeden. Benimki sadece oturup nefesini takip etmeye çalışmak. Düşüncem kaçıyor, geri getiriyorum, dikkatim kaçıyor, nazıkçe kolundan tutup nefesime geri getiriyorum, düşüncem hayallere dalıyor, *nefes* deyip geri getiriyorum. Şu sıralar 40-45 dakika kadar böyle.

Hayli iyi geldi. Hiç tahmin etmeyeceğim konularda iyi geldi. Dikkatim arttı, twitter ve tatlı ihtiyacım azaldı. Bazı konularda daha *ahlaklı* biri olduğuma inanıyorum, daha az öfkeleniyorum, gereksiz düşünceler daha az rahatsız ediyor beni, bir şeyi düşünmem gerektiğinde düşünüyorum ve sonra onu düşünmeyi bıraktığımda bırakmış oluyorum. Tek olumsuz yanı *yazmanın* eskisi kadar ihtiyaç olmaması. Bu da makul çünkü eskiden yazının gördüğü bazı vazifeleri de görüyor.

Ancak dikkatini *burnunda* tutmaya çalışmanın böyle alakasız konularda faydası olması bir yandan da *asıl istediğimin* aslında farkında olmadığımı söylüyor. Nefes almak ihtiyacıdayım ama twitter'da umurumda olmayan ve unurunda olmadığım hesaplara sataşıyorum mesela veya *tatlı krizine* giriyorum veya *narsist narsist* konuşuyorum, *ey dünya, sen kimsin, ben yoksam sen nasıl varolabilirsin?*

O halde gece yarısı sütle kurabiye gömmeye çalışırken asıl istediğim aslında nefes almak mıymış?

Bütün bu cümbüş içinde ne istediğini nasıl bilebilirsin?